

PÄÄTÖS

Nro 73/2019

Dnro ESAVI/10711/2018

Annettu julkipanon jälkeen
1.3.2019

ASIA Matalahden venesataman vesialueen ruoppaus ja laituriin rakentaminen sekä valmistelulupa, Naantali

HAKIJA Naantalin kaupunki

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Naantalin kaupunki on 8.6.2018 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja 10.10.2018 täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa Naantalin kaupungin Luonnonmaalla sijaitsevan Matalahden venesataman rakentamiseen ja sitä varten tarvittavaan vesialueen ruoppaukseen 6.6.2018 päivätyn ja 2.10.2018 päivitetyn hakemussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi on haettu lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleeseen toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 § ja 3 §:n 1 momentin kohta 8) sekä 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 22.8.2016 myöntänyt hakijalle ja Naantalin West End Oy:lle luvan (nro 158/2016/2) Matalahden kunnostamiseen ruoppaamalla.

ALUEEN KAAVOITUS

Turun kaupunkiseudun maakuntakaavassa (ympäristöministeriö vahvistanut 23.8.2004) hankealue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Viireillä olevassa ehdotuksessa vaihemaakuntakaavaksi Matalahden itäosat kuuluvat kaupunkikehittämisen kohdealueeseen ja taajamatoimintojen alueeseen (A).

Hankealueella on voimassa 31.8.2012 voimaan tullut Luonnonmaan ja Lapilan ym. saarien oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Matalahti on osayleiskaavassa merkitty vesialueeksi (W). Lahden pohjoisosassa ja osin pohjoisrannalla on maisemallisesti arvokas alue (ma-2). Matalahden pohjoisrantaan rajoittuu laaja urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU-1/golf). Pohjoisrannalla on myös loma-asuntoalueita (RA). Lahden itä- ja etelärannoilla on rantaan rajoittuvia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita (M-1) ja etelärannoilla laaja retkeily- ja ulkoilualue (VR) sekä varaus rantaan rajoittuvalle pientaloalueelle (AP/1). Etelärannalla on myös pieni varaus venesatamalle/-valkamalle (LV).

Hankealueella on myös voimassa olevia asemakaavoja ja rantakaava: Santalantien asemakaava (kunnanvaltuusto hyväksynyt 9.6.2014), Kultaranta Golf Oy:n asemakaava (kunnanvaltuusto hyväksynyt 18.9.2006) ja Matalahti–Kotkanaukon rantakaava (vahvistettu 11.5.1976). Osassa Matalahden pohjoisrantaa Santalantien asemakaavassa on varaus urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle (VU-3) ja osin alue on varattu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Kultaranta Golf Oy:n asemakaavassa laaja osa Matalahden pohjoisrantaa on varattu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU-2). Lahden eteläosassa on voimassa olevassa rantakaavassa varaus retkeilyalueeksi (RR) ja osin maatalousalueeksi (M).

Asuntomessualueen asemakaava on vireillä. Siinä hankealue sijaitsee asemakaavan eteläosassa, jossa on merkintä LV-alue (venesatama/venevalkama). Vieressä on lähivirkistysalueita (VL) ja asuinalueita (RA, AP). Naantalin kaupunginhallitus on 28.1.2019 esittänyt valtuustolle asemakaavan hyväksymistä.

SUOJELUALUEET

Matalahtea lähin luonnonsuojelualue on luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisena luontotyyppinä suojeltu Isokylän katajakedot (LTA203422), joka sijaitsee Matalahden pohjoispuolella noin 600 m:n päässä hankealueesta luoteeseen. Lähin Natura-alue sijaitsee yli 6 km:n päässä Ruissalossa.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Tarkoituksena on rakentaa vuoden 2022 asuntomessualueen yhteyteen Matalahden rannalle nykyiselle vesijättömaalle venesatama-alue, joka palvelisi asukkaiden virkistyskäyttöä. Satamaan rakennetaan puukantaisia betoniponttilaitureita ja sataman edustaa ruopataan noin 4 250 m²:n alalta tasoon N₂₀₀₀ -2,5 m. Ruoppausmassat läjitetään kaupungin omistamalle maalle, osin laitureiden tukiseinän taakse, osin viereiselle peltoalueelle.

Vesialueen tiedot

Matalahti on Luonnonmaan saaren länsirannalla Naantalin kaupungissa sijaitseva noin 18 ha:n suuruinen lahti, joka on yhteydessä mereen noin 10–15 m leveän ja 500 m pitkän salmimaisen reitin kautta. Etäisyys suu-alueelta lahden pohjukkaan on noin 1,5 km. Matalahden vesisyvyys on enimmillään noin kaksi metriä. Pääosa vesialueesta on hyvin matalaa ja kasvamassa umpeen.

Lahden valuma-alueen pinta-ala on noin 5,6 km². Lahteen laskee kaksi pidempää ojaa, joista toinen tulee pohjoisrannalle golfkentältä ja toinen itäpäähän lähinnä peltoalueilta. Valuma-alueesta noin puolet purkaa vettä lahden itäpäähän, runsas kolmasosa golfkentän kautta lahden pohjoisosaan ja loput lahden etelä- ja pohjoisosiin. Pääosa kuormituksesta tulee pelloilta ja golfkenttäalueelta, mutta itäpäähän laskevan ojan haaran varrella sijainnut Naantalin kaupungin lakkautettu lilijärven kaatopaikka on todennäköisesti kuormittanut lahtea etenkin vuosina 1965–1985.

Matalahden tulovirtaama on suurimmillaan 600–800 l/s. Kuivina kesäkausina ja talvella tulovirtaama voi olla pitkään lähes 0 l/s. Valuma-alueelta tulevalla virtaamalla ei käytännössä ole merkitystä lahden vedenvaihtuvuudelle. Lahden vedenvaihtuvuuden kannalta olennaisinta on meriveden luontainen vedenkorkeusvaihtelu, jonka ansiosta veden virtaussuunta vaihtelee mereltä lahteen päin ja lahdelta merelle päin. Vedenkorkeus vaihtelee avovesikautena normaalisti noin välillä -0,20 m...+0,20 m meriveden nollassoon verrattuna. Vuonna 2017 Matalahden keskivedenkorkeus oli tasolla N₂₀₀₀ +0,15 m.

Matalahti kuuluu Pohjois-Airisto–Kotkanaukko -nimiseen vesimuodostumaan. Vesimuodostuman tyyppi on lounainen sisäsaaristo, jonka tila on pintavesien ekologisen tilan luokituksessa arvioitu tyydyttäväksi, kuten koko Lounais-Suomen rannikko. Tavoitteena on saavuttaa vesistön hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä on esimerkiksi virtausolojen parantaminen.

Matalahden alueella sijaitsee vesistön havaintopaikka Nli 281 Matalahti. Sameus on ollut merkittävää, samoin kiintoainepitoisuus. Kokonaistyyppipitoisuus oli 800 µg/l ja -fosforipitoisuus 45 µg/l (v. 2014). Vesi on laadultaan rannikon matalille ja reheville alueille tyypillistä.

Luonto

Matalahden kalasto on tyypillistä merenlahden kalastoa. Lahteen nousee kudulle kevätikutuista kalaa, kuten haukea, ahventa, lahnaa ja särkeä.

Vuonna 2016 tehdyn selvityksen mukaan Matalahti ei ole rehevien lintuvesien tyyppinen tärkeä vesilintujen pesimäalue. Lahdella pesii kyhmyjoutsen; ruokailevina on havaittu heinäorsa, harmaahaikara ja lahden yli lentävä kalasääksi.

Asuntomessualueen luontoselvityksessä (2017) hankealueelta ei tavattu arvokkaita luontokohteita eikä harvinaisia kasvilajeja. Luontoselvityksen

kasvillisuuskuvausten mukaan hankealueen kohdalla Matalahden pohjukkaa kiertää tiheä, enimmillään noin kolme metriä korkea ruovikko.

Sedimenttitutkimukset Matalahdella on otettu vesi- ja sedimenttinäytteitä lahden kunnostussuunnitelman yhteydessä vuonna 2014 ja suunnitellun sataman läheltä 23.11.2017, jolloin 12 kairausnäytteestä tutkittiin VNA:n 214/2007 mukaiset raskasmetallipitoisuudet. Kaikissa näytteissä ylittyi arseenin kynnysarvo; lähes kaikissa näytteissä ylittyi koboltin kynnysarvo, kromin kynnysarvo ylittyi yhdessä näytteessä ja vanadiinin kynnysarvo ylittyi viidessä näytepisteessä. Kromin kynnysarvo ylittyi Matalahteen laskevassa ojassa. Turun seudulla arseenin taustapitoisuus saattaa ylittää edellä mainitun asetuksen mukaisen kynnysarvon, joten näytteiden arseenipitoisuus johtunee alueen luontaisesti korkeammasta taustapitoisuudesta. Tutkimustulosten perusteella kyseisen asetuksen ohjearvot eivät kuitenkaan ylittyneet näytteissä.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Matalahden ja meren välillä on jonkin verran veneliikennettä.

Lahdella ei juurikaan kalasteta enää sen mataluuden ja ruovikkoisuuden takia. Alueella harjoitetaan jossain määrin kotitarvekalastusta verkoilla ja vapavälineillä. Kotitarvekalastuksen tärkeimmät saalisajit ovat kuha, siika, ahven ja hauki. Lähimmät varsinaiset kalastusalueet ovat noin 1–2 km:n etäisyydellä Matalahdelle johtavan uoman suusta. Kaupallisen kalastuksen tärkeimmät saalisajit ovat kuha, lohi, siika, ahven ja lahna.

Suoritettavat toimenpiteet ja tehtävät rakenteet

Satama-alue rakennetaan nykyiselle vesijättömaalle lahden koillisosaan. Laiturirakenne tuetaan ennen ruoppaus- ja läjitystöitä rannan vakavuuden varmistamiseksi. Tukipontit ulotetaan kovaan pohjaan, pontit tuetaan vaakapalkilla ja ankkuroidaan kallioon tai tiiviiseen moreeniin. Ponttiseinä toimii uutena rantaviivana, jonka pituus on yhteensä noin 145 m. Tukiponteilla estetään myös ruoppausmassojen valuminen vesialueelle. Ponttiseinän yhteyteen rakennetaan noin kolmen metrin levyinen kiinteä laiturirakenne, jonka kansi on noin 1,2 m:n korkeudella vedenpinnan tasosta.

Hakemuksen mukainen ruoppausalue on noin 4 250 m² ja ruoppausmassoja syntyy noin 10 000 m³. (Satamaan johtavan veneväylän ja veneiden kääntöpaikan ruoppaus on saanut jo aiemmin aluehallintoviraston luvan, 158/2016/2.) Venesataman kohdalla lahdenpohja on nykyisin tasolla N₂₀₀₀ -0,02...-1,05 m ja pohjaa ruopataan noin 1,5–2,5 m. Rantakaisliikkoa ja puustoa poistetaan myös. Vesisyvyys laiturien kohdalla ja sen ympäristössä on ruoppauksen jälkeen noin 2,5 m ja satama-altaan sivujen luiskakaltevuudet 1:5.

Ruoppaus tehdään ensisijaisesti kuokkakaivuna rannalta käsin. Ruoppausmassat läjitetään tukiseinän taakse sekä sataman pohjoispuolella sijaitsevalle kaupungin omistamalle peltoalueelle. Ruoppausmassoilla noste-

taan luonnollinen maanpinta yli tason $N_{2000} + 1,0$ m, joka on viiden vuoden välein toistuvan merivesitulvan taso.

Suunnittelussa on pyritty siihen, ettei massojen stabilointia tarvitse tehdä, jolloin keskeinen edellytys on ruoppausmassojen riittävä kuivuminen ja esikuormittaminen. Mikäli vaatimukset eivät täyty, stabilointia tehdään ranta-alueella. Kuivuneen ja esikuormittuneen ruoppausmassan päälle tehdään rakennekerrokset murskeesta ja geolujitteista.

Läjitysalue ($7\,700\text{ m}^2$) pengerretään ja kuivatusvedet ohjataan hallitusti pois vesien pidätysalueelta ylivuotona tai suotavan padon lävitse ja edelleen pintavaluntana takaisin vesistöön. Ulkopuoliset vedet ohjataan läjitysalueiden ohi erillisillä suojajilla. Läjitysalueen kuivatussuunnittelu tehdään tarkemmin lähempänä toteutusta. Läjitysalue jää hakemuksen mukaan nurmi- tai hiekka-alueeksi, käyttötarkoituksena oleskelu ja pelaaminen.

Suunnitellut laiturerakenteet ovat betoniponttilaitureita. Laiturit (2 kpl) kiinnitetään ponttiseinään ja ankkuroidaan $2\,400\text{ kg:n}$ painoisten betoniankkureiden ja kettinkien avulla pohjaan. Kummankin laiturin pituus on $60,3\text{ m}$ ja leveys $3,3\text{ m}$. Laitureiden kansi on noin $0,6\text{ m:n}$ korkeudella vedenpinnan tasosta. Laitureissa on rannan puolella 14 paria $6,1\text{ m:n}$ pituisia veneaisoja $3,2\text{ m:n}$ välein ja loppupäässä kaksi paria $8,2\text{ m:n}$ pituisia aisoja. Laiturit sijoitetaan noin 35 m:n etäisyydelle toisistaan. Venepaikkoja on suunniteltu 68 siten, että pienempiä veneitä varten laiturissa on 26 paikkaa, keskikoisia varten kuusi paikkaa ja suurimpia varten kaksi paikkaa. Kummallekin laiturille kuljetaan kulkusillan ($4,8\text{ m} \times 1,6\text{ m}$) kautta.

Laitureiden yhteyteen tulee kaksi pientä ($4\text{ m} \times 10\text{ m}$) kelluvaa rakennusta (esim. kanoottivaja).

Tukiseinän rakentamisen arvioitu tavoiteaika on helmikuu 2019. Rakennettaessa tukiseinä talvella voidaan hyödyntää jäätyynyttä maapohjaa työalustana. Ruoppaustyö pyritään tekemään syksyllä 2019. Satama-alueen pintarakenteiden ja laitureiden rakentaminen alkaa ruoppauksen ja tukiseinän rakentamisen jälkeen siten, että alue olisi täysin valmis kesään 2022 mennessä.

Kiinteistötiedot

Venesatama sijoittuu yhteiselle vesialueelle 529-405-876-3, tukirakenteet osin kiinteistölle Rauhala 529-405-1-41, samoin osa läjityksistä, lisäksi läjityksiä tehdään myös viereiselle kiinteistölle Rauhala II 529-405-1-27. Kaupunki on hankkinut määräalat edellä mainituista maa-alueista omistukseensa. Myös tarvittava ala vesialueesta hankitaan kaupungin omistukseen kaupalla.

Hankkeen vaikutukset

Ruoppaus ja muut veden läheisyydessä tehtävät työt voivat hetkellisesti samentaa Matalahtea, kun vesistöön joutuu kiintoainetta jonkin verran. Samentumishaitta hankealueella ja lähialueella on tilapäistä. Haitta-ainepitoisuudet ovat niin pieniä, ettei niistä aiheudu haittaa. Satama-altaan ruoppaus ei vaikuta lahden virtausoloihin eikä vedenkorkeuteen. Hanke ei

vaikuta vesimuodostuman tilaan eikä ole ristiriidassa vesienhoitotavoitteiden kanssa.

Satama ja siihen liittyvä Matalahden kunnostushanke lisäävät veneilyä lahdella. Lahdelle asetettava nopeusrajoitus (10 km/h) lieventää veneliikenteen lisääntymisen aiheuttamia vaikutuksia. Yleisesti satama ja siihen liittyvät työt parantavat asuinympäristöä ja lisäävät virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Hanke on vireillä olevan asemakaavan tavoitteiden mukainen. Ruoppausmassat läjitetään ja tasataan niin, ettei maisemaan aiheudu haitallisia vaikutuksia.

Matalahden kalastoon veden tilapäisellä samentumisella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta. Ruoppaus ei estä kalojen kutunousua Matalahden. Ruoppaus yhdessä Matalahden kunnostushankkeen kanssa lisää lahden kalataloudellista merkitystä sekä kalojen lisääntymisalueena että kalastusalueena. Järviruokokasvillisuutta häviää noin 0,5 ha:n alueelta.

Ruoppausmassojen läjitysalueet eivät pelloilla sijaitessaan juurikaan vaikuta luontoon. Matalahden ruoppaushanketta varten vuonna 2015 tehdyn luontoselvityksen mukaan lahdella tai sen ranta-alueilla ei ole erityistä linnustoarvoa eikä siellä ole luontodirektiivin liitteen IV a) lajeille täplälampikorennoille tai viitasammakolle sopivia elinympäristöjä. Näin ollen ruoppauksella, läjityksellä tai rantarakentamisella ei ole vaikutuksia linnustoon eikä vesiympäristöissä eläviin luontodirektiivin liitteen IV a) lajeihin. Veden samentuminen voi haitata vesilintujen ja muiden vedessä ruokailevien eläinten ravinnon hankintaa, mutta vaikutus on ohimenevä ja rajoittuu lähialueelle.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Hanke edistää Matalahden rannanomistajien ja asuntomessualueen kiinteistönomistajien virkistyskäyttöä, sekä Luonnonmaan asukkaiden vesienkäyttömahdollisuuksia. Hanke on sopusoinnussa muiden alueella olevien hankkeiden kanssa.

Tarkkailu

Hakija on ilmoittanut suorittavansa mahdollisen tarkkailun lupamääräysten edellyttämällä tavalla. Hakija on esittänyt, että työnaikaista samentumista tarkkaillaan silmämääräisesti. Ruoppaustöiden aikana pidetään työmapäiväkirjaa, johon kirjataan muun muassa ruopattujen massojen määrä, samentumishavainnot ja käytetyt läjitysalueet sekä poikkeustilanteet.

Valmistelulupa ja perusteet valmisteluluvan myöntämiselle

Hakija on pyytänyt vesilain (587/2011) 3 luvun 16 §:n mukaista töiden valmistelulupaa. Sataman rakentaminen liittyy olennaisesti asuntomessualueeseen, jonka valmistelevat työt ovat alkaneet ja asuntomessualueen tulee olla valmis vuonna 2022. Valmisteluluvalla tehtävät toimenpiteet ovat maa-

alueella tehtäviä esirakentamistöitä, joihin kuuluvat mahdollinen teiden vahvistaminen ja tukiseinän rakentaminen ennen ruoppausta. Töillä ei ole vaikutusta Matalahteen.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain (587/2011) 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Naantalin kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 31.12.2018. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta sekä Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Pohjois-Airiston–Kotkanaukon vesimuodostuman ekologisen tilan luokka on luokituksen (2016) mukaan tyydyttävä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä. Vesimuodostuman kemiallinen tila on hyvä ja se tulee ylläpitää eikä tila saa huonontua. Merenhoidon tavoitteena on meriympäristön hyvä tila kaikkien osatekijöiden suhteen.

Ruoppauksella on vaikutusta merenpohjan ekosysteemien rakenteeseen ja toimintoihin. Ruoppauskohteessa ei kuitenkaan ole luonnon monimuotoisuudeltaan merkittävää pohjaa. Kelluvarakenteisilla laitureilla ja ruoppauksella ei ole merkittävää vaikutusta vesienhoidon tai merenhoidon tavoitteiden saavuttamiseen.

Ruoppauksesta suojaisassa matalassa lahdessa aiheutuu töiden aikaista hienoaineksen leviämistä ja vesistön samentumista sekä ravinteiden ja haitta-aineiden vapautumista. Lahdelle on jo aiemmin myönnetty lupa väylän kaivamiseen, joten satama-altaan ruoppaamisella ei ole merkittävää lisävaikutusta lahteen.

Ruoppaus tulee toteuttaa aikana, jolloin siitä aiheutuu vähiten haittaa ympäristölle (1.9.–30.4.). Ruoppauksen ajankohta on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle vaikutusten seuranta varten. Ruoppaustöiden aikaisia vaikutuksia tulee seurata elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Hankkeelle voidaan myöntää vesilain mukainen lupa ja valmistelulupa.

2) **Naantalın kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta** on ilmoittanut puoltavansa valmisteluluvan myöntämistä. Maaperä, jonne ruoppausmassoja läjitetään, on huonosti kantavaa ja kuormitettaessa runsaasti painuvaa. Läjittäminen aiheuttaa vakavuuslaskelmien mukaan stabiliteetin laskun lähelle murtotilaa, jolloin liukusortumat ovat mahdollisia ilman pohjanvahvistuksia. Läjittäminen tulee tehdä siten, ettei sortumia pääse syntymään ja massojen stabiliteetti saavutetaan.

Läjitysalueen reunat on varmistettava rakenteellisesti (esimerkiksi tukipenkerein) siten, ettei läjitysmassoja pääse valumaan mereen tai muualle ympäristöön.

Läjitysalueen pohjoispuolella on kesällä 2018 tehty havaintoja vaarantuneesta ja erityisesti suojeltavasta palosirkasta. Läjityksessä tulee ottaa huomioon, ettei läjitysmassoja joudu kyseiselle alueelle eikä aluetta tuhota työkoneilla.

Massojen läjityksessä ja alueen vakavuustarkastelussa on otettava huomioon myös itäpuolella oleva läjitysalue (Matalahden kunnostushankkeeseen liittyvä). Töitä ei pidä tehdä lintujen pesimäaikana eikä 15.4.—31.8.

MUISTUTUKSET

Hakemuksen johdosta ei ole esitetty muistutuksia.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on todennut ainoastaan, että venesatama sijoittuu asuntomessualueen asemakaava-alueelle ja asemakaava on menossa Naantalın kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 4.2.2019.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Naantalın kaupungille luvan Matalahden vesi-alueen ruoppaukseen venesatamaa varten sekä venesataman rakentamiseen laitureineen ja kelluvine rakennuksineen Naantalın kaupungin Luonnonmaalla, edellyttäen, että venesataman alue ensin siirtyy kaupungin hallintaan.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet ja toimenpiteet

1. Ruoppaustyöt saadaan tehdä 27.9.2018 tarkistetun suunnitelmakartan (täydennyksen liite 2.1) ja leikkauspiirustusten (täydennyksen liite 2.2) mukaisesti tasoon N₂₀₀₀ -2,5 m. Ruoppausmassojen määrä on noin 10 000 m³ ktr.
2. Ruoppausmassat voidaan läjittää hakemuksessa esitetyille hakijan omistuksessa oleville maaläjitysalueille tai muulle maa-alueelle kiinteistön-omistajan suostumuksella. Läjityksissä on pengerryksin ja mahdollisin pohjanvahvistuksin varmistettava alueen riittävä kantavuus ja huolehdittava, etteivät massat pääse valumaan vesialueelle.
3. Kuivatusvedet on ohjattava hallitusti pois läjitysalueelta. Ulkopuoliset vedet tulee ohjata läjitysalueen ohi.
4. Venesatamaan saadaan rakentaa tukiponttiseinä laiturirakenteineen, kaksi betoniponttilaituria (kumpikin 60,3 m × 3,3 m) yhteensä 68 veneelle ja laitureiden viereen kelluvat rakennukset (kumpikin 4 m × 10 m) asema-piirroksen ja laituripiirroksen 3.4.2018 mukaisesti. Tukiponttiseinä (145 m) tulee tehdä ennen ruoppaus- ja läjitystöitä.

Työt ja niiden suorittaminen

5. Työt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Tukiponttiseinän rakentamista ja ruoppauksia ei saa tehdä 30.4.–1.9. välisenä aikana.
6. Luvan saajan on ennen töitä selvitettävä alueella mahdollisesti olevat johdot ja kaapelit. Työt on toteutettava niitä vaurioittamatta.
7. Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on ne kohdat, joissa jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.
8. Töiden päätyttyä työskentelypaikat ja läjitysalueet on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

9. Luvan saajan on huolehdittava laitureiden ja muiden rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

Korvaukset

10. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva ja välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

11. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saajat ovat vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

12. Luvan saajan on tarkkailtava veden samentumista vesialueella ruoppausten ja vesirakennustöiden aikana sekä vähintään kaksi viikkoa töiden päätyttyä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle esitettävän ja sen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

13. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kolmen vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin viiden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

14. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maa- ja vesialueiden omistajille.

15. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Matalahden venesataman rakentaminen liittyy Matalahden kunnostamiseen veneilyn ja virkistyskäytön tarpeisiin. Venesatama sijoittuu tulevan Naantalin asuntomessualueen (2022) yhteyteen.

Lahdelle on jo aiemmin myönnetty lupa väylän kaivamiseen, joten satamaltaan ruoppaamisella ei ole merkittävää lisävaikutusta lahteen. Ruoppaus ja kaivaminen vesijättöalueella aiheuttaa lähivesialueella veden samentumista työn aikana ja jonkin aikaa sen jälkeen sekä heikentää väliaikaisesti eliöstön elinolosuhteita. Haitta on kuitenkin tilapäinen ja työn suorittaminen on rajattu lintujen pesimäajan ja virkistyskäyttöajan vuoksi loppukevään ja kesän ulkopuolella tehtäväksi.

Matalahdella ei ole havaittu suojeltavia lajeja eikä hankealue sijaitse muutoinkaan suojelualueella.

Ruoppausmassat voidaan läjittää esitetyille maa-alueille, koska ruoppattavassa sedimentissä on tutkimuksen mukaan haitta-aineita sellaisia pitoi-

suuksia, ettei niillä ole vaikutusta massojen läjityskelpoisuuteen. Metallien pitoisuudet vesijättömaalla myös pääsääntöisesti alittivat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnysarvot, ja jäivät joka tapauksessa alle alempien ohjearvojen kaikkien tutkittujen metallien ja puolimetallien osalta.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman (2016–2021) mukaan Matalahden vesimuodostuman ekologisen tilan luokka on tyydyttävä ja tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Hanke ei vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman eikä Suomen merenhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen. Luvan myöntämiselle ei ole liioin kaavallisia esteitä.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2)-kohta, 5, 6, 7, 8, 10, 11 § sekä 11 luvun 21 §

Valmistelulupa Aluehallintovirasto oikeuttaa hakijan ryhtymään venesataman toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelevia toimenpiteitä ovat muun muassa teiden vahvistaminen sekä tukiseinän rakentaminen ennen varsinaista ruoppaustyötä. Edellytyksenä töiden aloittamiselle on kuitenkin, että hankealue on kaupungin omistuksessa tai kaupunki saa kiinteistönomistajilta kirjallisen suostumuksen hankkeen toteuttamiselle. Vakuuden asettaminen ei ole tarpeen.

Perustelut

Valmistelulupa voidaan myöntää, koska valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle ja luonnolle huomattavaa haittaa ja olot voidaan olennaisilta osin palauttaa ennalleen siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen ehtoja muutetaan. Hankkeen aloittamisella on kiire. Asuntomessut alueella järjestetään kesällä 2022. Vakuuden asettamista ei edellytetä, koska hakijana on kunta.

Sovelletut säännökset Vesilain (587/2011) 3 luvun 16 ja 17 §

Lausuntoihin vastaaminen

Aluehallintovirasto on ottanut asiassa annetut lausunnot huomioon luparatkaisusta ja perusteluista ilmenevällä tavalla. Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen voi varovaisuussyistä merkitä maastoon palosirkan esiintymisalueen, joka sijaitsee suunnitellun läjitysalueen pohjoispuolella. Luvan saajan tulee määräyksen 14 mukaan ilmoittaa etukäteen töiden aloittamisesta Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 7 880 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen vuoden 2018 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (997/2017) mukaan. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan ruoppausta koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 5 970 € ruoppausmäärän ollessa 4 000–20 000 m³ ktr, ja vähintään 20 venepaikan laiturin maksun suuruus on 3 820 €.

Päätösasiakirjan sisältäessä useita maksullisiksi säädettyjä vesitalousasioita siten, että ne muodostavat samaa tarkoitusta palvelevan kokonaisuuden, voidaan korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian maksuun lisätä 50 % muiden mukaisista maksuista. Maksun suuruus on siten 5 970 € + 1 910 € = 7 880 €.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköisesti

Naantalin kaupunki

Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalouspalvelut

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-10711-2018 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Naantalin kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu aluehallintoviraston internetsivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Jaara ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Hanna Pesonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 1.4.2019 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												